

Täysistunto

Tiistai 10.10.2017 klo 13.59—17.18

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 108/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

16.32 **Reijo Hongisto si:** Arvoisa puhemies! Lakiesityksessä ehdotetaan, että vuositulojen 14 000 euroa ylittävältä osalta maksettaisiin Yle-veroa 2,5 prosenttia. Muutos vapauttaisi yleisradioverosta noin 390 000 pienituloisinta verovelvollista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että pienituloiset saavat kuukaudessa reilun kympin verran enemmän käteen. Muutos rahoitettaisiin korottamalla parempituloisten Yle-veroa nykyisestä 143 eurosta 163 euroon. Esitys on mielestäni reilu ja kannatettava.

On tosin rehellistä myöntää, että koko valtakunnan alueella tv-katsojat eivät ole samanarvoisessa asemassa tv-näkyvyyden suhteen. Erityisesti Pohjanmaalla muun muassa Alajärvi—Soini—Lehtimäki-alueella näkyvät Ylen televisiolähetykset huonosti ja ajoittain eivät näy ollenkaan. Yle, Digita ja Viestintävirasto ovat useita vuosia kamppailleet näkyvyysongelmien kanssa ja olleet yhteydessä asukkaisiin ilman merkittävää tulosta. Tv-kuvan laatu ei ole parantunut, ja vaikka kuva ei näy, joutuvat asukkaat maksamaan tämän lakisääteisen maksun. Aikoinaan Yle-veroa perusteltiin muun muassa turvallisuudella. Silloisten perustelujen mukaan radio- ja tv-vastaanottimien kautta välitetään kriisi- ja hätätilanteissa erilaisia viranomaisten turvallisuustiedotteita. Kun tietää, että tv-kuva ei näy eikä vastaanotinta avata, eivät viranomaistiedotteet tavoita kansalaisia. Myös tämän takia on mielestäni ensiarvoisen tärkeää varmistaa tv-kuvan näkyvyys koko maan alueella. Jos Digita ei kykene tuottamaan tasokasta palvelua, on perusteltua syytä kysyä, miksi siitä pitää silti maksaa täysi hinta.

Arvoisa puhemies! Esitän, että ministeriössä olisi kyllä hyvä ja syytä pohtia, millä tavalla me voisimme ohjeistaa Digitaa niin, että Digita laittaisi riittävästi näitä lähettimien vahvistimia, jotta tv-kuvan laatu paranisi koko valtakunnan alueella.

16.34 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on kerrankin kannatettava. Se on sitä luonnollisesti siitä syystä, että se on yksi niistä aihepiireistä, kenties yhden käden sormilla laskettavista, joita perussuomalaiset aidosti saivat läpi hallitusohjelmaan, noin muuten suoraan kokoomuksen ja keskustan politiikan tukijana ja takuumiehenä ollessaan. Kyseessä on siis yksi tavoitteena olleista asioista alle 1 000 euroa tienaavien tulojen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

verovapaudessa. Koska niissä tuloluokissa veroja ei niin paljon muita makseta kuin tämä Yle-vero, niin tämän poistaminen on tarpeen, että tulot olisivat verottomia.

Mielestäni tässä sinänsä kannatettavassa esityksessä on kuitenkin sellainen ongelma, että tämä maksu, joka tässä nyt menetetään, tämä verotulo, siirtyy ylempään maksuluokkaan, eliikka hyvin monissa tapauksissa tavallisten työtä tekevien ihmisten maksettavaksi. Mielestäni tässä olisikin ollut selvästi parempi leikata Ylen rahoitusta menetetyn veron osalta kokonaisuudessaan.

16.36 Kaj Turunen si: Arvoisa puhemies! Edustaja Hongisto hyvin esittelikin kyllä tämän, mistä tässä on kysymys. Tämähän oli muuan Turusen Yle-työryhmä, joka sitten yksimielisesti päätyi tähän esitykseen.

Verotus on kokonaisuus. Sanoin sen jo tänä iltana täällä aiemmassa keskustelussa ja sanon sen vielä kerran uudestaan, että verotus on kokonaisuus. Kun tänään aikaisemmin puhuttiin kiinteistöverosta, niin kuultiin hellyttäviä tarinoita siitä, että köyhyysrajalla elävät ihmiset joutuvat viimeistään nyt konkurssiin, kun kiinteistöveroja korotetaan. En puolustele sitä, etteikö se olisi jollakin tapaa heikentävä juttu, mutta sitten taas, kun verotus on kokonaisuus, niin tämä Yle-veron poisto 390 000:lta nimenomaan köyhyysrajalla elävältä ihmiseltä, pienituloiselta, on nimenomaan juuri sitä kompensaatiota, jolla kompensoidaan, ja se on sitä, että hallitus pitää kaikista, myös heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä huolta. Kun ottaa kokonaisuuden huomioon, niin tällä hetkellä Yle-verosta on vapautettu 700 000 kansalaista, ja se ei ole vähän. Tämä summa on pienimmässä verotusluokassa kuitenkin 70 euroa, josta vapautetaan.

Sitten edustaja Mäkelälle voi sanoa, että minä olen kuullut tässä salissa edustaja Mäkelältä erittäin pitkiä listoja siitä, mitä perussuomalaiset aikoinaan sai hallitukseen, mutta taitaa olla nykyisin se porukka, joka tämän sinne hallitusohjelmaan neuvotteli, tässä sinisessä ryhmässä, ja itse asiassa, jos tarkkoja ollaan, niin taitaa olla yksi minun lanseeraamani juttu tämä veroton tonni, joka nyt tällä esityksellä sitten vihdoinkin toteutuu. Tätä pidän erittäin merkittävänä asiana.

16.38 Ari Torniainen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Turunen kuvasi hyvin tämän hallituksen esityksen kaiken kaikkiaan. Nimenomaan verotus on kokonaisuus. Tässä hallituksen esityksessä huomioidaan nimenomaan kaikkein pienituloisimmat ihmiset, suomalaiset kansalaiset. Tämä hallituksen esitys vapauttaisi yleisradioverosta noin 390 000 pienituloisinta Yle-veroa maksavaa verovelvollista. Omasta mielestäni se on erittäin hyvä, ja on todennäköistä, ettei tätä myöskään oppositiosta kritisoida. Kerrankin hyvä asia. Omasta mielestäni aikanaan se, kun siirryttiin Yle-veroon, oli hyvä ratkaisu, ja tällä tavalla tässä huomataan se, miten siihen pystytään myöskin reagoimaan.

Edustaja Hongisto nosti esille tv-kuvan näkyvyyden eri puolilla Suomea. Erittäin hyvä huomio, ja kyllä silloin kun meillä on Suomessa käytössä Yle-vero ja maksetaan veronomaisesti maksua siitä, että tv-kuva näkyy, sen tulee näkyä koko Suomessa ja olla kaikille nähtävissä, jotta sieltä myöskin hätätiedotteet saadaan kaikille viestitettyä.

Itse toivon, että hallituksen esitys menee tällaisenaan eteenpäin.

16.39 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Se, että tässä Yle-veroasiassa on menty eteenpäin niin, että pienituloisimmilta ihmisiltä se on käytännössä poistettu koko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

naan, on erittäin hyvä ja positiivinen asia. Verotus on kokonaisuus, ja tämä Yle-veron poistaminen pienituloisimmilta on aivan oikea toimenpide.

Toinen asia tässä tietenkin on se, että meidän on pidettävä huoli myös siitä, että Yleisradion perusteltu asiallinen rahoitus säilyy olemassa, koska Yleisradio on äärimmäisen tärkeä viestintäväline kaikille suomalaisille. Moni sitä huomaamattaan käyttää. Esimerkiksi allekirjoittanut on suurkuluttaja: kun ajelee autolla tuolla pitkin maanteitä, niin kyllä siellä aina radiota tulee kuunneltua, etenkin säätiedotuksia hellekesää odotellessa, ja toinen tietenkin on se, mitä uutisia maailmalta kuulee. On äärimmäisen tärkeätä, että Yleisradion asema säilytetään ja rahoitus turvataan ja oikeudenmukaisuus samalla, ja tämä hallituksen esitys, jos mikä, nimenomaan tekee sitä.

16.40 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! On tosiaan erittäin myönteistä, että Yle-verosta annettua lakia muutetaan siten, että lähes 400 000 pienituloista vapautetaan nyt Yle-veron piiristä, ja tällä vaalikaudellahan on vapautettu jo aiemminkin monia vielä pienempituloisia. Kuten edustaja Mäkelä totesi, niin tämä on tosiaan ollut perussuomalaisten pitkäaikainen tavoite, ja on hienoa, että parlamentaaraisella yhteistyöllä ja hyvässä hengessä päästiin tähän lopputulokseen Yle-veron keventämisessä. Tämä helpottaa monen pienituloisen ihmisen verotaakkaa. Se ei ole kenenkään yksittäisen edustajan saavutus. Toki on erittäin hienoa, että koko eduskunta näyttää olevan nyt tämän esityksen takana, ainakin kaikki puolueet, ja perussuomalaisten tavoitehan tämä on ollut jo kauan, kuten sekin, että alle tuhanen euron kuukausituloilla päästäisiin lähelle verovapautta, ja tämän esityksen myötä se nyt jo käytännössä toteutuu.

Jaan kyllä täysin myös edustaja Mäkelän näkemyksen siitä, että Yleisradionkin tulee jatkossa tehostaa toimintaansa ja karsia kulujaan siltä osin kuin se on tarkoituksenmukaista. Tätä kulujen karsintaa ja tehostamista on tehty kaikkialla muuallakin yhteiskunnassa tälläkin vaalikaudella hyvin paljon hyvin laajassa mittakaavassa, eikä Yleisradiokaan voi olla mikään erillinen saareke.

16.41 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Kaiken kaikkiaan on hyvin tärkeää turvata monipuolisen, moniarvoisen median toimintamahdollisuudet, niin Yleisradion kuin kaupallisenkin median. Tästä olemme käyneet täällä useita keskusteluja. Pidän myös tärkeänä Yleisradion osalta sitä, että tässä on takana parlamentaarinen ratkaisu. Kuten muistamme lähihistoriaa, niin sehän ei tällä kaudella aina ole ollut itsestäänselvää, että päätökset tehdään parlamentaarisesti, mutta sitten onneksi aina siihen on palattu. Arvostan todella paljon sitä, koska jokainen meistä puolueista tietää, että aina siellä hallituksessa ei itse kukin voi istua, ja siksi on hyvin tärkeää, että esimerkiksi niin tärkeää kansallista sivistyslaitostamme kuin Yleisradiota koskevat ratkaisut pystytään tekemään parlamentaarisesti yhdessä sopien.

Puhemies! Haluan myös toistaa tyytyväisyyteni siihen, mikä mielestäni on hyvin tärkeää: että tämä Ylen rahoitus pystyttiin turvaamaan aikanaan Satosen työryhmässä, joka teki edistyksellistä työtä nimenomaan siinä mielessä, että Ylelle taattiin tuleville vuosille tietynlainen toimintaruuhka siinä, koska sitä ennen ei ollut minkäänlaista varmuutta oikeastaan siitä rahoitusaseman kehityksestä. Tällä saatiin sellaista kaivattua pitkäjänteisyyttä, ja myöhemmin nyt sitten nämä ratkaisut, mitkä palattiin tekemään myös kolmikannassa, mitkä tässä käsillä ovat, olivat tärkeitä. Haluan myös sanoa, että mielestäni on tärkeää, että täs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

sä yhteydessä sovittiin myös Ylen rahoituksen jatkuvuudesta siltä osin, että näitä leikkauksia sitten ei tule vuodelle 2019, ja siitä myös omalta osaltani haluan työryhmää kiittää.

16.43 Kaj Turunen si: Arvoisa puhemies! Niin kuin tässä nyt edellisissä puheenvuoroissa kerrottiinkin, mikä minulta itseltäni jäi mainitsematta, Ylen kokonaisrahoitukseen ei tällä päätöksellä millään tavalla puututtu, vaan Ylen kokonaisrahoitus pysyy entisellään.

Sitten tästä työryhmän työskentelystä jonkun verran: Se oli niin sanottu pihtisynnytytys. Ei se ihan helppoa ollut. Työryhmä kokoontui muistaakseni, taisi olla neljä kertaa vai oliko jopa viisi kertaa, mutta neljä kertaa ainakin. Tämä viimeinen kokoushan ajoittui sillä tavalla, että sitten tässä jo täällä salissakin mainitussa perussuomalaisessa puolueessa oli ollut välillä puoluekokous ja eduskuntaryhmä silloin hajosi. Tässä viimeisessä kokouksessa sitten itse asiassa, missä lopullisesti tästä päätettiin, silloinen perussuomalainen edustaja edusti oppositiota. Muistaakseni taisi olla vielä se viimeinen kokous sillä tavalla, että jopa sinisessä ryhmässä edustajana ollut Elomaa piti vielä varsin kriittisen puheen tätä esitystä vastaan ja poistui sitten paikalta jäämättä kuitenkaan kokouksen loppuun. Mutta myöhemmin on tietysti selvinnyt, että hän meni pitämään tiedotustilaisuutta siitä, että oli mennyt takaisin perussuomalaisiin. Tähän liittyy tällaisia mukavia muistoja ja hyvin mielenkiintoisiaakin.

Mutta tämän puheen lopuksi haluaisin antaa erityiskiitoksen kuitenkin sosiaalidemokraateille, jotka suurimpana oppositiopuolueena kuitenkin sitten näkivät tämän kokonaisuuden pitemmälle ajalle ja sen tärkeyden, että nämä asiat Ylessä ylipäänsä tehdään parlamentaarisesti, ja erityiskiitos edustaja Heinäluomalle.

16.45 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Minulla on ollut koko ajan mielihope Ylen toiminnasta ja siitä, mitä se on, Satosen työryhmässä. Esitin muun muassa sen, että sieltä 150 miljoonaa leikataan pois, koska se on vanhentunut laitos, lähinnä nyt toimittaa SDP:n ja vihervasemmiston uutisia, ja nyt se turvattiin, että niitä tulee jatkossakin, kiitos siitä muun muassa kokoomukselle. Ei ollut oikein semmoista päätöksentekokykyä, niin kuin hallituksessa olisi pitänyt siihen aikaan olla. Sitten siinä on vielä semmoinen tietysti hyvä puoli, että pienituloiset tästä jäävät pois, mutta pienituloiset yritykset eivät jää pois siitä. Sinne tulee 600 euroa vuodessa vain Yle-veroa noin, että napsahtaa, oli tulotaso mikä tahansa. Ne unohdettiin täysin. Silloin Turusen verotyöryhmän olisi pitänyt ottaa tämä huomioon, ja muun muassa silloin kapinoin tätä asiaa vastaan, mutta minkä yksin teet sille asialle? — Kiitos.

16.47 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! En ajatellut tätä enempää osaltani pitkittää. Kiitän kiitoksista ja arvostan, niin kuin sanottu, yhteistä päättämistä näissä Yleisradioasioissa ja välitän myös edustaja Heinäluomalle varmasti sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän kautta sitten nämä terveiset, jotka puheenjohtaja Turunen tässä antoi.

Minun tekee mieli vielä lisätä tähän yhteyteen, kun puhumme median tulevaisuudesta kaiken kaikkiaan, että se, minkä haluaisin myös yhteiseltä pohjalta katsottavan, olisi se, että kun on myös tehty työtä kaupallisen median uutistoiminnan turvaamiseksi, niin saisimme myös sieltä riittävät esitykset kaiken kaikkiaan. Tämähän on hyvin ajankohtainen asia, ja toivon, että siihen voimme jatkossa myös myönteisillä mielin palata.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

16.47 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Hakkarainen toi esiin tärkeän näkökohdan tähän pienten yritysten Yle-veroon, joka on todella korkea pienilläkin ja vähätuloisilla yrityksillä. Tähän tulisi kiinnittää huomiota.

Mutta kun nyt historiasta puhutaan, niin edustaja Turunen ei ole ainakaan aina ollut yhtä hyvillä mielin tästä sosiaalidemokraattien suorituksesta. Edessäni on artikkeli Demokraatti-lehdestä, päivätty 1.6.17: "Turusen mukaan oppositiolla ei ollut halua muutokseen. 'Opposition edustajilla, lähinnä demareilla, ei ollut halua alentaa pienituloisten verotusta ja laajentaa sadoillatuhansilla Yle-verosta vapautettujen joukkoa. Pidän tätä hyvin valitettavana', Turunen sanoo tiedotteessa." No, kyllähän tämä omasta mielestäni hyvin valitettavaa on, jos näin oli, että sosiaalidemokraatit eivät halunneet vapauttaa pienituloisia tästä Yle-verosta vaan halusivat koplata tämän tässä Ylen rahoituksessa joihinkin muihin asioihin, kuten siihen, ettei Ylen rahoitusta voitaisi leikata lähivuosina. Sehän heillä pitkäaikaisena tavoitteena tuntui olevan, ja siinä te ilmeisesti onnistuitte, tässä niin sanotussa kompromississanne.

16.49 **Kaj Turunen si:** Arvoisa puhemies! Tässä oli tietysti ministeriön toimeksianto taustalla, joka ei kuitenkaan luonnollisesti sido millään tavalla parlamentaarista työryhmää, mutta antaa kuitenkin osviitat siitä, mikä työryhmän tarkoitus on.

Minä olen siinä mielessä ihan samaa mieltä siitä, että näissä pienissä yrityksissä yrittäjät monta kertaa elävät siellä köyhyysrajalla ja näitten tutkimuksienkin mukaan vähän reilulla tuhannella eurolla kuukausittain. Olisi perusteltua siinä mielessä, että pieniäkin yrityksiä voitaisiin vapauttaa, mutta se on sitten paljon monimutkaisempi systeemi. Tämä oli henkilöverotukseen liittyvä asia. Jatkokehittelyssä ehkä kannattaa myös miettiä sitä, miten näitten pienten yritysten kohdalla tehdään.

Sitten tähän otsikkoon, minkä edustaja Mäkelä luki tuossa. Muistan sen erittäin hyvin. Siitä vähän keskusteltiin, miten tästä työryhmästä tiedotetaan ulospäin kesken sen työryhmän toiminnan. Tosin tämä työryhmään kokoontui, niin kuin sanoin, neljä kertaa, ja aina ei ollut selvää se, tuleeko meille seuraavaa kokousta vielä, mutta joka tapauksessa tämä lausunto, jonka annoin, josta sitten tämä Mäkelän lukema otsikkokin tehtiin, oli reippaasti ennen sitä viimeistä kokousta. Tämä viimeinen kokous, jossa sitten tämä parlamentaarinen työryhmä päätyi yksimielisyyteen, oli nimenomaan se vaikuttavin ja merkittävin kokous, että ylipäänsä tämä työryhmä pääsi tulokseen. Ja tässä kokouksessa, nimenomaan tässä viimeisessä kokouksessa, oli tämä hyvä, rakentava henki, josta nämä kiitokset lähetin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.